

HOMENATGE

Toni Espinós, els anys 70 i algunes grandeses de Cimarron

C.M. Martorell

Fa pocs mesos ens va dir el músic Toni Espinós, un tortosí de Benifallet, després de lluitar durant deu anys contra una cruel malaltia (que últimament s'està emportant abans d'hora massa gent). Va ser un dels fundadors i membre molts anys de Cimarron, una orquestra de ball nascuda a Tortosa el 1971 i que continua en actiu. Aviat farà 50 anys, una fita a la qual no moltes orquestres arriben, un bon moment per dir constància per sempre d'una trajectòria exitosa. Cimarron ha caigut sempre bé entre la ciutadania i ha format part de la vida dels que tenen ja una edat.

Toni, excel·lent trompetista, va estimar la Banda Municipal de Tortosa, on va tocar en moltes ocasions, així com en l'Acadèmic Big Band. Sense oblidar Maite, la seua dona, va traslladar la passió musical als seus tres fills, dos dels quals també van tocar en l'orquestra i han arribat a un gran nivell i reconeixement en els seus instruments. Amic dels seus amics, va ajudar noves formacions musicals i va viure amb intensitat la situació catalana dels últims anys. Tanta va ser la seua implicació en l'orquestra que Toni i Cimarron són dos paraules difícil-

ment separables. Va ser un dels "culpables" del seu èxit.

Cimarron té moltes grandeses, com el compromís amb la qualitat musical, tant pels músics (els antics i els actuals, de primer nivell), com pel so en directe, la posada en escena i la selecció del repertori. Cimarron interpreta molt bé qualsevol classe de música. Així ho han acreditat els premis que se li han atorgat. Un altre aspecte destacable és que, per la qualitat esmentada, ha fet bona propaganda de Tortosa i les Terres de l'Ebre per Catalunya, principalment, però també per fora. Un tercer aspecte a destacar, musical i més desconegut, és que un dels motius del naixement de Cimarron va ser l'admiració que alguns membres tenien per una música americana que incorporava instruments de metall i vent (trompeta, trombó i saxo, principalment). Ells al·lucinaven (i alguns aficionats també, però no molts, perquè fa 50 anys no era tan fàcil com avui escoltar música, i més si venia de tan lluny) amb les impactants cançons de *Chicago*, *Blood, Sweat & Tears*, *Osibisa* i altres, als quals van imitar amb una dignitat admirable. Si ens situem a primers dels 70 (aquí com a

molt sabiem de la separació recent dels Beatles), este fenomen va ser musicalment trencador, innovador. Va estar a la mateixa altura del que va protagonitzar la Batavia Jazz 40 anys abans quan va començar a tocar jazz. Eren músiques poc conegudes, diferents, de qualitat, però que, com que no eren molt comercials i a vegades no tenien ritmes convencionals, molta gent no comprenia. Van voler ser uns i altres, en diferents èpoques, musicalment moderns, pioners, avançats. A Tortosa costa reconèixer públicament els èxits dels nostres veïns, però va ser realment important el que van fer, ja fa 50 anys en una Tortosa encara prou conservadora, uns joves Toni Espinós, Paco Gilabert i Rafel Curto, amb els ampostins Josep Maria Redó i Samuel Masià (Amposta sol estar present en les bones iniciatives musicals del territori). Van conformar, un cop consolidada l'orquestra, el nucli al voltant del qual va funcionar el grup en les primeres dècades, amb els inevitables canvis de companys,

alguns coneguts mediàticament i altres molt recordats, com el cantant Pere Boix. Van ser valents també perquè van demostrar que des d'aquí es podien portar a terme bones iniciatives, que fent música es podien guanyar la vida i, fins i tot, es van atrevir a portar el pèl llarg, sabent que alguns els mirarien una mica escèptics.

Tot i que avui en dia no corren els millors temps per a les orquestres de ball, Cimarron, durant moltes temporades, va aconseguir treballar molts dies a l'any. La vida del músic d'orquestra és molt dura a l'estiu, una faena que, lamentablement, en-

cara avui molts pensen que segueix sent exclusiva per a bohemis. A vegades, quan sentim tocar una orquestra, fem poc cas i, en canvi, en aquella actuació hi ha moltes hores d'assaig de grup i anys d'estudi musical individual, que és més dur que molts altres convencionals.

Toni i els companys de Cimarron sempre mereixeran un reconeixement de la nostra cultura per la seua bona música viva, per una digna tasca feta des de 1971 que avui encara continua. Ja s'han fet un lloc a la història de Tortosa i del territori, i també en els bons records de molts tortosins i ebrencs.